

دانشگاه هرمزگان

وزارت آموزش و پرورش

اناره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان
معاونت آموزش و پرورش شهرستان میناب

Third National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling

ISC

CIVILICA

سومین همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره "با رویکرد از نگاه معلم"

بررسی آموزش مبتنی بر روش تدریس بارش مغزی بر میزان مشارکت دانش آموزان در یادگیری درس علوم

ادریس رستمی^{1*}، عمار فتاحی²

1- کارشناسی ارشد علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

2- دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

چکیده

روش بارش مغزی هم از سوی متخصصان آموزش و پرورش و هم از سوی متخصصان آموزش خلاقیت به عنوان روش تدریس حل خلاق مسائل معرفی شده است و یافته‌های پژوهشی زیادی اثرگذاری آن را بر روی پرورش مهارت‌های حل مسئله دانش‌آموزان به اثبات رسانده‌اند. آموزش دادن دانش‌آموزان با روش بارش مغزی حل مسئله را به نحو خلاقانه‌ای در آنان بالا می‌برد. روش بارش مغزی می‌تواند به عنوان وسیله‌ای برای یادآوری مفاهیم و اصول مورد نیاز برای حل مسئله به یادگیرندگان کمک کند. با توجه به هدف این پژوهش که به دنبال بررسی آموزش مبتنی بر روش تدریس بارش مغزی بر میزان مشارکت دانش‌آموزان در یادگیری درس علوم می‌باشد، از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش، توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه مورد مطالعه پژوهش را کلیه دانش‌آموزان ابتدایی شهر پاره که در سال تحصیلی 1399-1400 مشغول به تدریس هستند تشکیل داد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه مشارکت دانش‌آموزان ریو (2013) بود که پایایی آن از طریق روش کودر ریچاردسون محاسبه شد که در پیش‌آزمون و پس‌آزمون به ترتیب 0/79 و 0/80 بود و روایی آن از طریق نظرخواهی از معلمان مدرسه تأیید شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری کولموگروف اسمیرنوف، همبستگی پیرسون، آزمون t همبسته استفاده گردید. نتایج نشان داد، نمره میزان مشارکت دانش‌آموزان در یادگیری در پیش‌آزمون 16/40 بود که در پس‌آزمون به 18/30 افزایش یافته است و این افزایش از نظر آماری نیز معنادار می‌باشد ($p=0/007$). در واقع بین دانش‌آموزانی که با روش آموزش مبتنی بر روش تدریس بارش مغزی آموزش دیدند با دانش‌آموزانی که این آموزش را ندیده‌اند در میزان مشارکت آن‌ها در یادگیری تفاوت معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: روش تدریس، یادگیری مشارکتی، بارش مغزی، دانش‌آموزان، درس علوم.

1- مقدمه

هدف از آموزش و پرورش ارتقای یادگیری است، در تحقق این هدف، یعنی ارتقای یادگیری، هر یک از عناصر نظام آموزش و پرورش نقش ویژه‌ای بر عهده دارند. از این میان، نقش روش‌های آموزش که به وسیله معلم در کلاس درس به اجرا گذشته می‌شود. از اهمیت خاصی برخوردار است. بنابراین این روش‌های آموزش باید به گونه‌ای سازماندهی شود که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ای که به سرعت در حال تغییر است آماده کند رویکرد یادگیری دانش‌آموز محور، فرصت یادگیری از طریق عمل را برای دانش‌آموزان در زمینه موضوع‌های مورد علاقه‌شان به گونه‌ای فراهم می‌کند که به رشد مهارت‌های